

Zgodnie z definicją w ustawie Prawo o miarach kontrolą metrologiczną jest określana działalność zmierzająca do wykazania, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania zawarte we właściwych mu przepisach prawa. - Kontrola metrologiczna mieści się w szerszym zakresie tzw. metrologii prawnej. W ramach tej kontroli badaniu podlegają przyrządy, które mogą być stosowane w pewnych specyficznych dziedzinach, takich jak ochrona zdrowia i życia czy ochrona środowiska, nakładanie podatków, opłat, ceł i kar, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego czy uczciwego handlu – wyjaśnia Krzysztof Plackowski z Biura Metrologii Prawnej w Głównym Urzędzie Miar.

Różne podejścia regulacji prawnych w zakresie przyrządów pomiarowych

Krzysztof Plackowski zaznacza, że umownie można wyróżnić trzy podejścia w zakresie kontroli metrologicznej. Pierwszym jest podejście „tradycyjne” krajowe, a więc oparte na przepisach danego państwa. W pierwszej kolejności przed dopuszczeniem przyrządu do obrotu następuje zatwierdzenie typu, potem legalizacja pierwotna dotycząca każdego wyprodukowanego egzemplarza określonego przyrządu. Dopiero wówczas może być on wprowadzony do obrotu, czyli użytkowany. W trakcie użytkowania przyrząd podlega, w oparciu o przepisy prawa krajowego, ponownej legalizacji. Zwykle ta procedura wykonywana jest co pewien określony czas, ale też obowiązuje po uszkodzeniu i naprawie przyrządu.

Drugie podejście do kontroli metrologicznej można określić jako „stare” europejskie (EWG). Wprowadzone zostało w latach 70. ubiegłego stulecia. Idea tego podejścia jest taka sama jak w przypadku podejścia tzw. krajowego, z tym że zatwierdzenie typu oraz legalizacja pierwotna ma miejsce na podstawie przepisów europejskich.

Zatwierdzenie typu i legalizacja pierwotna jest uznawana na obszarach wszystkich państw UE. To rozwiązanie zmniejsza bariery w handlu pomiędzy krajami. Podobnie jak w podejściu krajowym po wprowadzeniu przyrządu do użytkowania podlega on ponownej legalizacji, ale dzieje się to już na podstawie przepisów obowiązujących w danym państwie.

Trzecie podejście, tzw. „nowe” europejskie, pojawiło się w latach 80. ubiegłego stulecia. W przypadku urządzeń pomiarowych zaczęło obowiązywać około 2004 roku, kiedy uchwalona została dyrektywa dotycząca tych urządzeń. To jest trochę inne podejście, różniące się od dotychczasowych. Przed wprowadzeniem do obrotu przyrząd pomiarowy podlega ocenie zgodności w oparciu o przepisy europejskiej dyrektywy, a w użytkowaniu ponowna legalizacja przeprowadzana jest w oparciu o przepisy krajowe.

Obecnie te podejścia współistnieją. Stare europejskie podejście wykorzystywane jest dla takich urządzeń jak alkoholomierze, odważniki, manometry do opon pojazdów silnikowych. Będzie ono funkcjonować do 2025 roku, a więc do czasu utracenia ważności przez dyrektywy je regulujące. Natomiast w przypadku podejścia „tradycyjnego” krajowego w tej chwili w odniesieniu do niektórych przyrządów pomiarowych mamy do czynienia z okresem przejściowym w relacji pomiędzy nowym podejściem europejskim. Przykładami tej specyficznej sytuacji są przyrządy do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym, drogowe cysterny pomiarowe, mierniki poziomu dźwięku. - Te przyrządy, które uzyskały zatwierdzenie typu do 2006 roku, podlegają staremu i nowemu prawu. Ale już weszły do obrotu przyrządy spełniające nowe europejskie regulacje, a więc przeszły ocenę zgodności. Przyrządy, które podlegają „tradycyjnemu” krajowemu podejściu będą mogły wchodzić do obrotu tylko do 2016 roku. Wtedy wszystkie zatwierdzenia typu utracą ważność – zaznacza Krzysztof Plackowski. Będą więc mogły być wprowadzone do obrotu wyłącznie na podstawie oceny zgodności.

Prawna kontrola metrologiczna przyrządów pomiarowych stosowanych w transporcie drogowym

Przyrządy do pomiarów prędkości pojazdów w ruchu drogowym

Prawną kontrolę metrologiczną tych przyrządów reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki z 17 lutego 2014 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać przyrządy do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym (Dz.U. z dnia 6 marca 2014 r., poz. 281). Jest to nowa regulacja, która zastąpiła dotychczasowe rozporządzenie MG z 9 listopada 2007 roku. Delegację do wydania tych przepisów ustanawia ustawa z 11 maja 2001 r. Prawo o miarach. Według tego rozporządzenia przyrządami do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym są: urządzenia radarowe i laserowe oraz prędkościomierze kontrolne, przy tym w tej kategorii mieszczą się również prędkościomierze odcinkowe. Zgodnie z podejściem „tradycyjnym” krajowym te trzy rodzaje przyrządów podlegają procedurom zatwierdzenia typu, legalizacji pierwotnej i ponownej.

Wagi do ważenia pojazdów w ruchu

Prawną kontrolę metrologiczną w tym przypadku reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki z 25 września 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać wagi samochodowe do ważenia pojazdów w ruchu, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz.U. Nr 188, poz. 1345). Delegację do wydania tych przepisów ustanawia ustawa z 11 maja 2001 r. Prawo o miarach. Z tej regulacji wynika, że zgodnie z podejściem „tradycyjnym” ten rodzaj przyrządów pomiarowych podlega procedurom zatwierdzenia typu, legalizacji pierwotnej i ponownej.

Wagi nieautomatyczne

Ten z kolei typ urządzenia pomiarowego już podlega nowym europejskim regulacjom prawnym. W polskim prawodawstwie te wagi zostały uwzględnione w (wydanym na podstawie delegacji z ustawy z 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności) rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 31 stycznia 2008 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać wagi nieautomatyczne, oraz szczegółowego zakresu sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz.U. Nr 26, poz. 152). Przepisy tam zawarte stwierdzają, że te wagi podlegają ocenie zgodności (dyrektywa NAWI), a potem legalizacji ponownej.

Analizator spalin samochodowych i taksometry elektroniczne

Analizator spalin to przyrząd o bardziej skomplikowanej sytuacji od strony prawnej (rozporządzenie Ministra Gospodarki z 7 grudnia 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać analizatory spalin samochodowych - Dz.U. Nr 241, poz. 1765; podstawa: ustawa z 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach). Ten przyrząd podlega prawu krajowemu, wygasającemu do 2016 roku, oraz dyrektywom europejskim „nowego” podejścia. Wszystkie przyrządy, które posiadają zatwierdzenie typu, mogą być wprowadzane do obrotu na podstawie legalizacji pierwotnej, a potem użytkowane na podstawie legalizacji ponownej, natomiast nowe typy tych urządzeń podlegają od 2006 roku ocenie zgodności (dyrektywa MID) i legalizacji ponownej obowiązującej w użytkowaniu.

Analogiczna sytuacja prawna odnosi się do taksometrów elektronicznych (rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 16 czerwca 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne - Dz.U. Nr 108, poz. 1014; podstawa: ustawa z 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach).

AS

Krzysztof Plackowski z Biura Metrologii Prawnej w GUM omawiał zagadnienia prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych stosowanych w

Kontrola metrologiczna transportowych przyrządów pomiarowych

Utworzono: wtorek, 24, czerwiec 2014 09:25 Agnieszka Serbeńska

transportie drogowym podczas POLSKIEGO KONGRESU ITS (PKITS), który odbył się w dniach 28-29 maja 2014 roku w Warszawie.